Proiect în consultare publică (din 17.07.2025)
https://www.edu.ro/cons_pub_57_2025_PO_metodologie_masterat_didactic

ORDIN privind înființarea și organizarea programelor universitare de masterat didactic și a programelor de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică

ANALIZĂ DE TEXT – PLANURI DE ÎNVĂȚĂMÂNT - ȘI O PROPUNERE LA UMĂTOARELE DOCUMENTE:

Anexa 1 la Metodologia pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic. Program de studii de masterat didactic – 60 ECTS

Anexa 2 la Metodologia pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic. Program de studii de masterat didactic – 90 ECTS

Anexa 1 la Metodologie pentru înființarea și organizarea programelor de formare psihopedagogică. Formare inițială, monospecializare – 30 ECTS

Anexa 2 la Metodologia pentru înființarea și organizarea programelor de formare psihopedagogică. Licență didactică – dublă specializare – 90 ECTS

Prof.univ.dr. Traian Vrasmas

31.07.2025

O NOUĂ DISCIPLINĂ DE STUDIU, obligatorie, intitulată *„Incluziune, echitate și diversitate în educație,* cu următoarea structură orientativă:

- ***Incluziune, echitate și diversitate în educație. Definiții, delimitări și conexiuni***
- ***Vulnerabilități și factori de risc în instruirea școlară***
- ***Incluziunea copiilor cu dizabilități și/sau CES și a celor supradotați***
- ***Sprijin pentru învățare incluzivă la alte grupuri de copii/elevi vulnerabili***
- ***Cooperarea cu alți actori educaționali: consilierul școlar, profesorul de sprijin/itinerant, logopedul, părinții***
- ***Elemente de management educational în favoarea incluziunii, echității și diversității în educație***

JUSTIFICARE

În planul de învățământ dedicat masteratului didactic, demarat în 8 centre universitare (prin Ordin ME nr. 4524/2020), exista la anul II disciplina *Educație incluzivă*, introdusă în mod salutar, în premieră la un plan de formare inițială la noi!

Această disciplină trebuie să rămână, dar cu o nouă denumire, aflată în acord cu *principiile și valorile incluziunii și echității, cu valoarea diversității din Legea 198/2023, cu întreg capitolul V – Educație incluzivă - din aceeași lege.*

Incluziunea și echitatea sunt valori centrale (cheie) ale Obiectivului 4 din Agenda 2030 de Dezvoltare Sustenabilă (ONU, 2015): „*Asigurarea unei educații de calitate, echitabile și incluzive, pe toată durata vieții, pentru toți*." (https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf

Într-un raport OCDE din 2017 (pg.15), se afirmă, în manieră concluzivă, despre educația de la noi*: „Deși le permite unor elevi să exceleze, mult mai mulți nu stăpânesc competențele de bază* și aproape o cincime părăsesc școala, înainte de a-și completa învățământul secundar superior„. Recomandarea este: *crearea unui sistem în care toți elevii au acces la educație de calitate*. Sursa: OECD, (2017). Kitchen, H., Fordham, E., Henderson, K., Looney, A., &Maghnouj, S. *OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education: Romania*
https://read.oecd-ilibrary.org/education/romania-2017_9789264274051-en

„Cele mai avansate sisteme educaționale planifică acum obiective ambițioase, pentru *toți cei care învață*, cu focalizare atât pe excelență cât și pe echitate. Profesorii trebuie echipați cu abilitățile pedagogice care s-au dovedit eficace precum și cu suficientă autonomie, pentru a-și manifesta *creativitatea în determinarea predării-învățării pe care o realizează cu elevii la nivel individual„* - https://www.oecd-ilibrary.org/education/equity-excellence-and-inclusiveness-in-

Un raport UNESCO din 2021, care se referă la copii/elevi cu CES constată că în România„ *atitudinile elitiste, practicile educaționale incluzive limitate, absența resurselor umane și fizice, curriculumul ascuns din școli* sunt bariere semnificative către învățământul general pentru elevi cu dizabilități/și sau CES" (pg. 61). Sursa:UNESCO (2021). Network of Education Policy Centers and European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2021) *Global Education Monitoring Report, 2021, Central and Eastern Europe, the Caucasus and Central Asia: Inclusion and education: All means all.* Paris: UNESCO - https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375490

UNESCO, Uniunea Europeană și OCDE subliniază puternic importanța incluziunii, echității și diversității în educație:

UNESCO (2017). *A Guide for ensuring inclusion and equity in education,* Paris
https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000248254

Consiliul UE (2021). *Concluziile Consiliului privind echitatea și incluziunea în educație și formare în vederea promovării succesului educațional pentru toți* (2021/C 221/02) - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XG0610(01)

Comisia Europeană (2023). ***Promoting diversity and inclusion in schools in Europe, Euridice Report*** **- https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/promoting-diversity-and-inclusion-schools-europe**

OECD (2022). ***The social and economic rationale of inclusive education: An overview of the outcomes in education for diverse groups of students*** **- https://www.oecd-ilibrary.org/education/the-social-and-economic-rationale-of-inclusive-education_bff7a85d-en**

Agenția Europeană pentru Cerințe Speciale și Educație Incluzivă/European Agency for Special Needs and Inclusive Education (https://www.european-agency.org), o organizație pan europeană - la care, din păcate, România este singură țară membră UE care nu a aderat pînă acum - a realizat un proiect amplu și un raport important privind „profilul profesorilor incluzivi„ - https://www.european-agency.org/sites/default/files/Profile-of-Inclusive-Teachers.pdf